

امامی که درجات بهشت را تقسیم می کند/ جود دنیوی و اخروی جوادالائمه

یک کارشناس دینی با بیان اینکه جود امام جواد فقط برای این دنیا نیست، گفت: ایشان «مُتَزَّلُ أَهْلِ الْجَنَّةِ فِي دَرَجَاتِهِمْ» است و هرکس به برکت جواد الائمه(ع) جایگاه خود را در بهشت می یابد.

یک کارشناس دینی با بیان اینکه جود امام جواد فقط برای این دنیا نیست، گفت: ایشان «مُتَزَّلُ أَهْلِ الْجَنَّةِ فِي دَرَجَاتِهِمْ» است و هرکس به برکت جواد الائمه(ع) جایگاه خود را در بهشت می یابد.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: شهادت امام محمدتقی(ع) امامی که به جود و کرم معروف و مشهور گشته و علما و بزرگان شیعه به این امر توصیه داشتند که حاجات دنیوی خود را از آن حضرت طلب کنید، بهانه ای برای بازخوانی ابعاد این ویژگی ها و خصوصیات آن حضرت است. اما به نظر می رسد ما تنها بر این بعد از زندگی امام تکیه داشته ایم و بررسی تاریخی در مورد زمانه آن حضرت مغفول مانده است. در این مجال از منظر دو کارشناس دینی کشور نگاهی به ابعاد کمتر پرداخته شده زندگی امام جواد(ع) خواهیم داشت.

عبادت امام جواد(ع)

حجت الاسلام حسینی قمی در مورد ویژگی های عبادی امام جواد(ع) گفت: ماه های حرام ویژگی خاصی برای عبودیت و بندگی خدا دارد. میقات موسی در ماه ذیقعد شروع شد و ده روز اول ماه ذیحجه به آن اضافه شد. آیات اولیه سوره فجر به ده روز اول دهه ذیحجه تفسیر شده است. در حالات امام جواد(ع) آمده است که راوی می گوید «رَأَيْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَمَا وَقَفَ بِالْمَوْقِفِ مَدَّ يَدِيهِ جَمِيعًا، فَمَا زِلْنَا مَمْدُودَيْنِ إِلَى أَنْ أَفَاضَ فَمَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَقْدَرَ عَلَى ذَلِكَ مِنْهُ»؛ یعنی امام جواد(ع) را در روز عرفه در صحرای عرفات دیدم، در حالی که دستان خود را به سوی آسمان دراز کرده بودند و تا غروب روز عرفه دست امام به سمت آسمان دراز بود و مشغول خواندن دعا بودند. راوی می گوید من کسی را ندیده بودم که اینقدر طاقت در بندگی داشته باشد.

وی افزود: روایتی از شیخ صدوق در کتاب ثواب الاعمال ذکر شده که شخصی به امام جواد نامه نوشت که به من چیزی بیاموز که هر گاه آن را بگویم در دنیا و آخرت با شما باشم. «عَلَّمَنِي شَيْئًا إِذَا قُلْتُهُ كُنْتُ مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، فَكُتِبَ يَحَظُّهُ أَعْرَفُهُ؛ أَكْثَرُ مِنْ تِلَاوَةِ إِثْنَا أَنْزَلْنَاهُ وَ رَطَّبَ شَقَّتِيكَ يَا اسْتَغْفَارًا»؛ ذکر این نکته لازم است که نباید راه تقرب و رسیدن به درگاه الهی را پیچیده کنیم. آنچه امام جواد(ع) در پاسخ نگاشتند دو جمله بیشتر نیست اول این که سوره مبارکه انا انزلناه را زیاد تلاوت کن و دوم دو لب خود را با گفتن استغفار تر کن. فرمودند که اگر این دو دستور را انجام بدهی دنیا و آخرت با ما خواهی بود. خوب است که به طور کلی برنامه ای برای خواندن قرآن داشته باشیم. در مورد توصیه دوم در حالات پیامبر اکرم(ص) آمده است که حضرت در هر مجلسی که می نشستند حتی اگر زمان آن مجلس کوتاه بود پیش از برخاستن ۲۵ بار ذکر استغفار را بر زبان جاری می کردند.

برخی یاران امام مصائبی را برای آن حضرت به وجود آوردند

این کارشناس دینی در مورد برخی از نزدیکان امام جواد(ع) گفت: حضرت گرفتار برخی یارانی بودند که مومن و متدین نبودند. مرحوم کلینی در کافی نقل می کند فردی به نام صالح ابن سهل خدمت امام جواد(ع) آمد که متولی یکسری اموال موقوفه بود و ادعای شیعه بودن و ارادت و علاقه به امام داشت. در روایت است که از قم آمده بود. به امام جواد گفت من ده هزار درهم از اموال موقوفه را به سود خود برداشتم شما حلال بفرمایید! حضرت او را حلال کردند و گفتند برو! علامه مجلسی در شرح این حدیث آورده است کسی که مال موقوفه را می خورد امام باید او را مورد مواخذه قرار دهد اما در اینجا امام بر جان خویش احساس خطر کردند.

وی ادامه داد: وقتی آن رفت، امام این جمله را فرمودند که «قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَحَدُهُمْ يَثْبُ عَلَى أَمْوَالِ (عَلَى حَقِّ) آلِ مُحَمَّدٍ ص وَ إِيْتَامِهِمْ وَ مَسَاكِينِهِمْ وَ ابْنَاءِ سَبِيلِهِمْ فَيَأْخُذُهُ ثُمَّ يَجِيءُ فَيَقُولُ اجْعَلْنِي فِي حَلِّ»؛ یعنی اینها به یک سری اموالی دست پیدا می کنند یا حقی از حقوق آل پیامبر و ایتام و مساکین برای آنها می آورند و آنها را می گیرند و بعد می گویند اجعلنی فی حل! «إِنْرَاهُ ظَنًّا أَنِي أَقُولُ لَا أَفْعَلُ؟»؛ شما فکر می کنید او گمان می کند اگر نزد من بیاید من می بینم؟ «گویی این کار را انجام نمی دهی؟»؛ و الله لیسألنهم الله يوم القيامة عن ذلك سؤالاً حثيثاً»؛ به خدا سوگند خداوند تبارک و تعالی از اینها در روز قیامت خیلی

حسینی قمی افزود: یکی از سختی های دوران امام جواد(ع) وجود چنین افرادی بود که ادعای مسلمانی و شیعه بودن و پیروی از اهل بیت داشتند ولی با اموال موقوفه اینطور رفتار می کردند. باید مواظب باشیم که اگر اموالی در اختیار ماست از جمله موقوفه و یا اموال یتیمان و یا حتی زکات و خمس باید مراقبت کنیم چرا که امام سوگند یاد کرد که خدا آنها را مورد سوال قرار می دهد.

سختی های دوران امامت امام جواد(ع)

این کارشناس دینی در مورد دیگر سختی های دوران امام جواد(ع) گفت: به طور کلی دوران امامت حضرات معصومین به سختی طی می شد. مرحوم کلینی در کافی نقل می کند شخصی نزد امام هادی(ع) آمد و حضرت حال فردی را از او سوال کردند. در پاسخ به امام عرض کرد که وی مرده است. امام هادی وقتی خبر مرگ آن فرد را شنید ۲۴ مرتبه گفتند: «الحمد لله!» آن فرد می گوید من تعجب کردم که چرا امام از مرگ فردی خوشحال شد و خدا را شکر کرد. سوال کردم او مگر با شما چه کرده است؟ حضرت فرمود می دانی او به امام جواد(ع) چه گفته است؟ او روزی در گفتگو با پدر من تند شد و گفت ««به قیافه شما می آید که مست باشی!» پدرم رو به آسمان کرد و گفت ««اللهم ان كنت تعلم انی امسیت لك صائما فاذقه طعم الخرب و ذل الاسر!» یعنی خدایا! چنانچه تو می دانی امروز برای تو روزه بودم، پس طعم غارت شدن و خواری اسارت را به او بچشان. همین فرد که در دستگاه حکومت جایگاهی داشت و از نزدیکان دربار بود، مدتی نگذشت که اموال او را گرفتند و اسیر شد.

اصحاب با وفای حضرت امام جواد(ع)

حجت الاسلام حسینی قمی گفت: یکی از این یاران با وفای امام جواد(ع) علی ابن مهزیار و دیگری امامزاده با عظمت حضرت عبدالعظیم حسنی و یونس ابن عبدالرحمن است که از بهترین یاران امام بودند.

وی افزود: گاهی ما در تبلیغ دین کوتاهی می کنیم. ما در یک حکومت اسلامی و دینی قرار داریم و خیلی مسئولیت داریم. در حالات علی ابن مهزیار نوشته اند که مسیحی بود و بعداً مسلمان شد. آنقدر در راه تبلیغات اسلامی و نشر معارف دینی قدم برداشت و آنقدر کتاب نوشت که امام جواد(ع) در عظمت او کلمات عجیبی دارند. از ویژگی های این مرد بزرگ این است که ««آه کان یسجد مع طلوع الشمس فلا یرفع رأسه عن السجود الا بعد ان یدعو لالف شخص من اخوانه المؤمنین و کان فی جبینة الكثير من اثر السجود.» یعنی پس از طلوع خورشید سر به سجده می گذاشت و سر از سجده بر نمی داشت تا برای هزار نفر از برادران ایمانی خود دعا کند. خیرخواه بود و دست دیگران را می گرفت. در حالات او نوشته اند که در سند روایت بیش از چهارصد حدیث حضور دارد.

نشناخته بودن امام جواد برای مردم

حجت الاسلام حامد کاشانی در مورد شرایط روزگار امام جواد(ع) گفت: یک شرایطی اتفاق افتاد که امام جواد (ع) را نمی-شناختند. وقتی رسماً امام معصوم ادعای امامت بکند و طاغوت بودن حاکمیت را نقد کند آن حاکمیت بیکار نمی-نشیند و شروع به تخریب می-کند. لذا امام جواد (ع) دچار چند غربت شد. یکی این است که چون از مادر بزرگوار خود به ظاهر کنیزی بود چهره-ی مبارک ایشان با حضرت رضا (ع) یک مقدار متفاوت بود. در شرایطی امامت حضرت شروع شد که حتی شیعیان فهم امامت در کودکی نداشتند.

وی ادامه داد: یکی از مظلومیت-های امام جواد این است که نقل از ایشان بسیار کم است. چون کتب تاریخی که عمده-ی ان-ها از اهل سنت رسیده است، سعی کردند حتی از ایشان اسم نبرند. لذا راجع به شهادت ایشان هیچ چیزی تقریباً نیست.

وی افزود: اگر بخواهم یکی از مشکلات حضرت جواد (ع) را بیان کنم این حاسدان هستند که حضرت را به شدت دچار آسیب کردند، گاهی هم با هم تباہی کردند. مشکل دیگر حضرت جواد (ع) در دوران امامت، زیدیه هستند. شاید زیدیه در دوران حضرت جواد (ع) در اوج قدرت خود باشند. مشکل سوم حضرت، واقفه هستند. واقفه و زیدیه در زمان امام جواد (ع) با هم تباہی کردند. مشکل بعدی حضرت حکومت است و مشکلی که از همه-ی مشکلات مشکل-تر است. جا انداختن امامت امام در کودکی است.

وی گفت: در روایات ما آمده است که در اسلام مولودی با برکت و عظیم الشان^۱تر از او به دنیا نیامده است و لا اَعْظَمُ بَرَكَةً مِنْهُ^۲; حضرت در دوره و آن^۳ای به امامت رسید که باید برای فرزند بزرگوار خود، امام زمان (عج) جاده و آن^۴ای را صاف می و کرد و بزرگان شیعه هم هنوز نمی و توانستند این را تشخیص بدهند.

جریان زیدیه

کاشانی اظهار داشت: جریان زیدیه که حتّی خیلی از بزرگان ما برای این بزرگوار مقام عصمت قائل هستند. می و دانید که طبق بعضی از روایات او یکی از سه بزرگواری است که پاره و آن^۵ی تن پیغمبر (صل)، بضعه الرسول است. قصد ندارم راجع به خود جناب زید (ع) صحبت کنم، هرچه بوده آن بزرگوار عظیم الشان است و نزد اهل بیت (ع) تجلیل شده است. بعد از ایشان ماجرای زیدیه به عنوان یک جریان شیعی به وجود آمد.

وی ادامه داد: زیدیه اعتقاد دارند امام باید قائم به سیف باشد. وقتی امام رضا (ع) به ولایت عهدی رسید گشایشی صورت گرفت، مدّتی شکنجه و آن^۶ها نسبت به شیعیان متوقّف و برای آن و آن^۷ها بسط ید ایجاد شد. حضرت رضا (عل)، حضرت علی (ع) را تبلیغ کرد و برای غدیر مراسم گرفتند و فرصتی ایجاد شد، در تقسیم بیت المال به شیعیان سهمی رسید لذا زیدیه با امام رضا (ع) با احترام برخورد می و کردند.

وی افزود: بعد از امام رضا (ع) با زید التّار که برادر امام رضا (ع) است و ابراهیم بن موسی، پسر امام کاظم متأسّفانه از واقعه حمایت کرد، جریان زیدیه برای این و آن^۸ که از بین نرود با این و آن^۹ها تبانی کرد و آن و آن^{۱۰}ها امام خود را زید قرار دادند. در دوران امام جواد و امام هادی (ع) زیدیه ناصبی بودند چون به امام جواد (ع) دشنام می و دادند، امّا امروز این و آن^{۱۱}طور نیست.

وی گفت: زیدیه امروزه بتری هستند یعنی به نوعی سَنّی و محبّ اهل بیت (ع) محسوب می و شوند لذا زیدیه و آن^{۱۲}ی امروز یمن محبّ اهل بیت (ع) هستند و آن تفکرات را هم ندارند که دشنام بدهند. آن دشنام برای همان زمان و اقتضای حال و مقام بود. این یک جریان بود که جریان قدرتمندی بود چون قیام هم می و کرد راحت و آن^{۱۳}تر می و توانست شیعیان اثنی عشری را جذب کند.

اتّهام همراهی با طاغوت به امام رضا و امام جواد (ع)

کاشانی ادامه داد: از طرفی امام جواد (ع) متّهم بود چون هم خود او از نظر آن انقلابیون و هم پدر او ظاهرّاً با حکومت بنی العبّاس بودند. پدر امام جواد (ع) ظاهرّاً ولیعهد بنی العبّاس بود. مأمون این کار را انجام داد تا امام رضا (ع) را نابود کند. کسانی که می و خواهند حرف بزنند راحت حرف می و زنند. می و گویند: یک عمر ادّعای مبارزه با طاغوت را داشتند حالا ولیعهد طاغوت است و با دختر او هم ازدواج کرده است. بعد از شهادت امام رضا (ع)، مأمون دختر خود را به امام جواد (ع) داد. لذا امام جواد (ع) یک مشکل دیگر که داشت این بود که آن حضرت را به همراهی با طاغوت متّهم می و کردند در حالی که زیدیه اهل مبارزه با طاغوت بودند و انقلابی و آن^{۱۴}تر محسوب می و شدند. این یک مشکل بود.

وی افزود: مشکل دوم حضرت این بود که ماجرای واقعه پیش آمده بود و طبق روایات ما، ماجرای واقعه در تاریخ اسلام از سقیفه خطر جدّی و آن^{۱۵}تر است. خدا امثال علیّ بن جعفر و یونس بن عبد الرّحمان و صفوان بن یحیی را رحمت کند، اگر آن و آن^{۱۶}ها نبودند امروز قطعاً تشیّع نبود.

وی اظهار داشت: اگر بخواهم در یک جمله عرض کنم مبارزه و آن^{۱۷}ی امام کاظم (ع) با هارون بر سر دو مسئله بود: مسئله و آن^{۱۸}ی فاطمیه و وجوهات؛ ایشان با وجوهات هارون را به شکست در آوردند. بانک مرکزی هارون در برابر وجوهاتی که امام کاظم (ع) خرج می و کرد شکست خورده بود و این یک مبارزه و آن^{۱۹}ی اقتصادی محسوب می و شد که در جای خود باید در مورد آن بحث کرد.

این کارشناس دینی گفت: پول هایی که دست نائبان و وکلای خاصّ حضرت موسی بن جعفر (ع) بود، ۲۰ هزار دینار و ۸۰ هزار دینار. این و آن^{۲۰}ی که می و گویم ۳۰ هزار دینار یعنی ۳۰ هزار تا ۴/۶۵ گرم طلا، یعنی بالای ۱۲۰ کیلو طلا. این فقط پولی است که به دست علیّ بن حمزه و آن^{۲۱}ی بطائنی می و رسید. به دست بعضی از نمایندگان امام ۸۰ هزار دینار و آن^{۲۲}هم بود.

وی ادامه داد: وقتی حضرت موسی بن جعفر (ع) به شهادت رسید آمدند به مردم گفتند آقا غیبت کرده است و مسئله و زنجیر غیبت هم در جامعه و زنجیر شیعی یک مسئله و زنجیر پیش پا افتاده بود. ائمه اجازه نمی دادند در زمان خودشان مسئله و زنجیر غیبت فراموش بشود و مسئله و زنجیر غیبت و امام زمان به عنوان کسی که حسن ختام عالم است هم رقبا زیادی داشت کما این و زنجیر که در زمان ائمه و زنجیر ما برای مثلاً پسر امیر المؤمنین (ع) عده و زنجیر ای قائل به غیبت شدند، برای امام باقر، برای امام صادق و برای موسی بن جعفر (ع) عده و زنجیر ای غیبت را قائل شدند. زمان خود امام جواد (ع)، حضرت عبد العظیم (ع) با آن عظمت علمی، امامزاده پیش امام جواد (علیه السلام) آمد و گفت: یا بن رسول الله، آیا شما مهدی موعود هستید؟ چون مسئله و زنجیر دوازده امامی برای همه و زنجیر شیعیان روشن نبود. این و زنجیرها مسائلی بود که جزء اسرار بسیار مخفی بود.

وی افزود: شما می بینید که حضرت عبد العظیم (ع) در زمان امام جواد (ع) نمی دادند مهدی موعود چه کسی است ولی در آن روایت معروف که نزد امام هادی (ع) می و زنجیر رود و دین خود را عرضه می و زنجیر کند و اسامی ائمه (علیهم السلام) را می و زنجیر گوید تا امام زمان (ع) می و زنجیر بشمارد؛ یعنی اواخر عمر خود این مسئله را فهمیده است. بعضی از شیعیان مهم فوت کردند و نفهمیدند امام بعد از آن امام چه کسی است چون به خاطر خوف در دوران تقیه هستیم لذا این فضای مهدی موعود خیلی گرم است و ائمه و زنجیر ما هم نمی و زنجیر گذاشتند خاموش بشود. مسئله و زنجیر مهدویت برای مردم ملموس بود لذا وقتی گفتند امام کاظم (ع) غیبت کرده و از دنیا نرفته است برای مردم قابل قبول بود.

وی گفت: واقعه بزرگترین شکاف را در تشیع ایجاد کرد به گونه و زنجیر ای که در برهه و زنجیر ای اکثریت شیعه را از بین برد. در زمان حضرت رضا (ع) اکثریتی از شیعه، واقعی شدند و از حضرت جواد (ع) برگشتند. در همان اثنا، عموی امام جواد (ع)، ابراهیم با آن و زنجیرها هم و زنجیر پیمان شد و شهادت داد که پدر من را دفن نکرده و زنجیر اند و او غیبت کرده است. برای ما امام هفت ساله و هفتاد ساله و هفتصد ساله، هفت هزار ساله فرق ندارد ولی برای قوت و بسط ید او در کار اثر دارد.

پرداخت رشوه در جهت پیشبرد اهداف واقعه

این کارشناس دینی اظهار داشت: واقعه به علت این و زنجیر که می و زنجیر خواستند روی امام کاظم (ع) توقف کنند عملاً امام رضا و امام جواد (ع) را کذاب معرفی می و زنجیر کردند؛ یعنی آن و زنجیرها به دروغ می و زنجیر گویند امام هستند. بعد شروع کردند به پرداختن رشوه. چند نفر جلوی این کار را گرفتند که اگر نگرفته بودند امروز احدی شیعه نبود. علی بن جعفر، یونس بن عبد الرحمن، صفوان بن یحیی و صفوان جَمّال معروف- از جمله و زنجیر این افراد بودند. وقتی می و زنجیر خواستند به آن و زنجیرها رشوه پرداخت کنند آن و زنجیرها نپذیرفتند. آن و زنجیرها توانستند به پسر امام رشوه بپردازند ولی به این افراد نتوانستند. علی بن جعفر عموی پدر امام جواد (ع) است و آن دو نفر هم از یاران امام هستند. جریان واقعه به شدت فشار می و زنجیر آورد برای این و زنجیر که بگویند امام رضا و بعد امام جواد (ع) دروغ می و زنجیر گویند و امام اصلی غایب است.

به دنیا آمدن امام جواد (ع) و غربت امام رضا (ع)

وی ادامه داد: واقعاً حیرت و زنجیر آور است که امام جواد (ع) در آن برهه از زمان چگونه در آن جامعه امامت کرده است. به دلیل این و زنجیر که دشمن های جدی در درون اطرافیان ایشان بودند. امام جواد (ع) در شرایطی به امامت می و زنجیر رسید که در کتاب کافی اگر نگاه کنید می و زنجیر ببینید عموهای حضرت به امام رضا (ع) گفتند: او فرزند شما نیست. به دلیل این و زنجیر که امام جواد (ع) فرزند کنیز بود و مادر گرانقدر و عظیم الشان ایشان که رحم امام و زنجیر پرور داشت و شخصی مثل مریم کبری باید نوکری درگاه او را کند و زنجیر نمی خواهم جسارت کنم- از خطه و زنجیر آفریقا بود. چهره و زنجیر ی مبارک امام جواد (ع) تیره بود. حتی در بعضی از نقل و زنجیرها گفته و زنجیر اند و زنجیر آسود و زنجیر. البته مبالغه کرده و زنجیر اند تا حضرت را تخریب کنند ولی چهره و زنجیر حضرت از امام رضا (ع) متفاوت بود، موهای مبارک او مجعد بود. ظاهر امام جواد (ع) شبیه امام رضا (ع) نبود. ببینید این حاسدان باید چقدر وقیح باشند که آمدند به امام رضا (ع) می و زنجیر گفتند و زنجیر أَشْهَدُ أَنَّكَ لَسْتَ بِإِمَامٍ؛ شهادت می و زنجیر دهم که تو امام نیستی. حضرت می و زنجیر فرمود: برای چه؟ می و زنجیر گفتند: خودت گفتی فقط امامت دو برادر متعلق به حسنین (ع) بوده و تو هم که پسر نداری پس باید یکی از برادرانت امام بعد از تو بشوند و چون امامت دو برادر یک بار شده و دو بار نیست پس تو امام نیستی.

وی افزود: وقتی امام رضا (ع) فرزندان شد کسانی که فی‌المرئی؛ قلوبهم مَرَضٌ؛ بودند قیافه شناس آوردند تا تشخیص دهد امام جواد فرزند امام رضا هست یا نه! شخصی که قیافه‌شناس بود از نحوه‌ی رفتن ایشان تشخیص داد و آن ابلهان بدبخت، قول صادق مصدق، تالی تلو رسول الله (ص) را نپذیرفتند و حرف آن قیافه‌شناس را که معلوم نبود چه کسی بود را پذیرفتند! او را آوردند و گفت: هیچ کدام از این افراد پدر این آقا نیست، عموها و بقیه هر کدام حدس می‌زدند بود. آن کسی که دارد باغبانی می‌کند مثل این آقا راه می‌رود. اگر این کودک پدری در این عالم داشته باشد باید او باشد. و آن‌ها پذیرفتند.

مشکل رویارویی با غلات

وی ادامه داد: یکی از مشکلات امام مسئله‌ی غلات است؛ این غلات از طرف حکومت‌ها اجیر می‌شدند، آن‌ها محب نبودند. در یک بحث در دانشگاه امام صادق (ع) نزدیک به صد دقیقه در مورد غلات مبعوض بحث کردیم. غلاتی که ظاهرًا در حبّ اهل بیت (ع) افراط می‌کردند دشمن ائمه (ع) بودند؛ یعنی نمی‌خواستند ائمه (ع) وجود داشته باشند. این راه حقه‌ی بود برای این‌ها؛ که مردم را از اطراف امام پراکنده کنند.

وی افزود: مثلاً اگر امام می‌خواست بی‌پرده از ولایت باطنی خود صحبت کند، غلات سوء استفاده می‌کردند. کار خیلی سخت بود. نفوذی حکومت بود. اگر نمی‌خواست بگوید، مردم چگونه باید امامت در کودکی را متوجه می‌شدند؟

کاشانی گفت: این‌ها که امام رضا (ع) در اواخر عمر خود فرزندان شد سرّی داشت؛ چون هم باید امامت در زمان کودکی امام زمان (ع) تثبیت می‌شد. قرار بود امام جواد (ع) بار امام زمان را به دوش بکشد، مسئله‌ی امامت در کودکی را حل کند.

زندگی امام جواد (ع) تحت نظر حکومت

این کارشناس دینی اظهار داشت: یکی از غربت‌های امام جواد (ع) این است که آقازاده و همسر اصلی او در مدینه هستند و امام در بغداد در منطقه و شهرک حکومتی زندگی می‌کنند. البته مثل امام هادی (ع) محصور نیست که در پادگان باشد ولی دسترسی به امام خیلی سخت است. خانواده‌ی اصلی ایشان و آقازاده‌ی ایشان که امام هادی (علیه السلام) باشد در مدینه هستند.

وی ادامه داد: در بین امامان ما و معصومین چند امام همسر بد داشتند. مثلاً یکی از همسران حضرت زین العابدین (صلوات الله علیه) همراه‌ی ناصیه‌ی شییبانیه بوده و ناصبی بوده- حضرت او را طلاق می‌دهد. اما سه معصوم ما توسط همسر خود به شهادت رسیدند.

مظلومیت‌های امام حسن و امام جواد (ع)

وی افزود: در میان ائمه‌ی ما دو بزرگوار هستند که توسط همسر خود کشته شدند. به دلایلی امام جواد (ع) از غریب مدینه، امام حسن (ع) مظلوم‌تر است. چند مظلومیت برای امام جواد (ع) وجود دارد. اولاً نوشته‌ی آن وقتی همسر آن حضرت به او سم داد در همان ساعت از پا در آمد. این‌ها که بحث می‌کنند شوکران بوده یا هلاهل من در تاریخ زیاد گشتم و منبع معتبری پیدا نکردم ولی این را دیده‌ام که به هر کدام از معصومین ما سم دادند مدّتی بیمار شدند ولی برای امام جواد (ع) نوشته‌اند؛ فیل فی ساعتیه؛ در دم حضرت را از پا انداخت. من مدّتی فکر می‌کردم این‌ها بر خلاف امام حسن (ع)، حضرت جواد (ع) به امر الفضل فرمود: خدا تو را لعنت کند، خدا تو را به دردی دچار کند که درمان نداشته باشد. فکر می‌کردم چرا امام جواد (ع) او را نفرین کرد تا این‌ها که به این روایت رسیدم. این روایت این‌طور می‌گوید: امام هادی (ع) که صاحب عزا است و حدود هشت ساله است و در مدینه زندگی می‌کرد. یک نفر را آورده بودند که به حضرت کتابت بیاموزد. بالاخره به اندازه‌ی فهم آن‌ها یا هر چیزی که بود حضرت در تقيه بود، نشسته بود و داشت می‌نوشت. من در دو منبع از منابع قدیمی دیده‌ام که نوشته‌ی آن: حضرت مشغول کتابت بود، لا یُکَلِّمُ بَیِّنَةً شَدِيدًا؛ در مورد امام هادی (ع) نوشتند. ایشان به شدّت شروع به گریه کردند. هر چقدر این معلّم خط پرسید: آقا جان چه شده است؟ حضرت سکوت کردند و از مجلس خارج شدند و داخل خانه رفتند، طوری گریه

کردند که اهل خانه شروع کردند به گریستن. عَمّه و ایشانش یا عَمّه و ایشانش که کنیه و اَمّ ابیهها بود حضرت را در آغوش گرفت و عرض کرد: عَمّه جان، چه شده است؟ فرمود: پدر من را کشتند. امام هادی (ع) در مدینه است و امام جواد (ع) در بغداد است. گفت: خدا آن روز را نیاورد، از کجا فهمیدی؟ فرمود: آن حالی که نسبت به حضرت حق در من ایجاد شده و آن مسئولیتی که بر دوش خود احساس می‌کنم این وصیت پدرم است که یعنی به امامت رسیده‌ام.

وی ادامه داد: این مصائبی که من از امام جواد (علیه السلام) برای شما گفتم، این همه مصیبتی که حضرت خود می‌بیند که فرزندش امام هادی (سلام الله علیه) ظاهراً خردسال است و باید چه مصائبی را تحمل کند لذا شاید به این دلیل بود که امّ الفضل را لعن فرمود.

جود دنیوی و اخروی امام جواد(ع)

این کارشناس دینی گفت: نامه و ای از حضرت امام رضا رسیده است که در بحار، جلد ۵۰، صفحه و ای ۱۰۲ است که حضرت به فرزندشان نامه نوشتند که شنیدم تو را وقتی از خانه می‌خواهند بیرون ببرند از در پشتی بیرون می‌برند، بعضی از عموهای تو دوست ندارند عظمت تو را ببینند، این‌ها بخل دارند. از در پشتی نرو، از در اصلی برو. هیچ وقت جیب تو خالی از کیسه نباشد. کمتر از ۲۵ دینار در کیسه نگذار. هر کسی آمد مقابل تو دست خالی او را رد نکن. این جود دستور و وصیت امام رضا (ع) است و حضرت هم چنین کرد.

وی در پایان اظهار داشت: آن چیزی که می‌خواهم اضافه کنم این روایت قدیمی است که ابن شاذان نقل کرده است، یک روایتی داریم که در شأن ملکوتی اهل بیت خیلی عجیب است. درباره و حضرت جواد او حرف عجیبی زده است. برای هر یک از معصومین صفتی دارد مثلاً برای امام هادی دارد «خَطِيبٌ شَيْعَتِهِ وَ مَرْوَجُهُمُ الْجَوْرُ»؛ به امام جواد که می‌رسد، می‌فرماید «مُنْزَلُ أَهْلِ الْجَنَّةِ فِي دَرَجَاتِهِمْ»؛ یعنی امام جواد (ع) هر کس را در در بهشت در جای خود آن فرد جا می‌دهد و هرکس به برکت جواد الائمه (ع) جایگاه خود را می‌یابد. یعنی جود امام جواد فقط برای این دنیا نیست، جود امام جواد (ع) در دنیا وصیت امام رضا است. ولی در قیامت اهل جنت یعنی همه و انبیاء و صالحین و اولیاء و شهداء و ابرار «مُنْزَلُ أَهْلِ الْجَنَّةِ»؛ هم می‌شود گفت، «دَرَجَاتِهِمْ»؛ هر کدام از اهل بهشت می‌خواهند آن‌جا جایی به دست بیاورند باید امام جواد (ع) روزی کند، لذا چشم انبیاء به دست امام جواد است. لذا امام جواد «جَوَادُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»؛ جواد روز قیامت است.